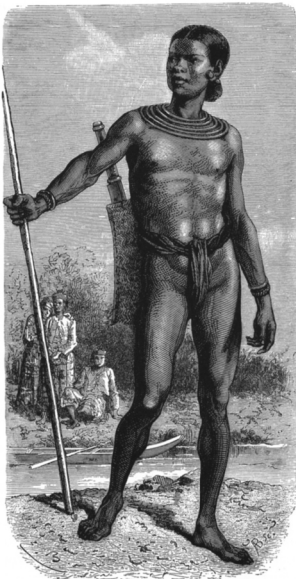

ประวัติศาสตร์ และตำนาน

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวเป็นประเทศที่มีประวัติศาสตร์ยิ่งใหญ่ ประชาชนมีวิถีชีวิตเรียบง่ายผูกพันลึกซึ้งกับพระพุทธศาสนาและสายน้ำโขง

• ยุคก่อนประวัติศาสตร์

มีข้อสันนิษฐานและทฤษฎีที่ได้รับการยอมรับในปัจจุบันกล่าวว่า

ชนเผ่าไทกลุ่มแรก ส่วนหนึ่งเป็นบรรพบุรุษของชนชาติลาว อพยพลงมาจากแม่น้ำฮวงโหและแม่น้ำแยงซีเกียงเมื่อ 5,000 ปีก่อน จากนั้นได้เคลื่อนย้ายลงมาตามสายน้ำโขง (แม่น้ำล้านช้าง) ลงมาตั้งถิ่นฐานอยู่ทางตอนใต้ของประเทศจีน และสร้างชุมชนเกษตรกรรมเล็กๆ เป็นอิสระหลายแห่ง และเริ่มขยายตัวสร้างเมืองทางตอนใต้ตามทิวเขาและบนที่ราบระหว่างหุบเขา ซึ่งมีชาวเขมร ชาวมอญ ชาวลาว บางส่วนของพื้นที่มีชาวข่าหรือลาวเทิงอาศัยอยู่ก่อนแล้ว หลักฐานทางโบราณคดีเก่าแก่เด่นชัดที่สุดคือ หินตั้ง

เสาหิน และหลักหิน ใช้ปักกำหนดเขต ซึ่งพบหลักฐานเหล่านี้ในลาวมากที่สุด

หลักฐานโบราณคดีอีกกลุ่มหนึ่งคือ เครื่องมือเครื่องใช้และเศษกระดูกของคนที่เผาแล้วบรรจุอยู่ในไหหิน พบที่ทุ่งไหหิน เมืองโพนสะหวัน แขวงเชียงขวาง เชื่อว่าใช้ในพิธีศพเมื่อราว 3,000 ปีก่อน

ต่อมาเมืองเล็กๆ ที่เป็นอิสระเพิ่มขึ้นและกระจายตัวไปตามบริเวณรัฐฉานทางตะวันตกของประเทศเมียนมาร์ เชื่อมมาถึงภาคเหนือของประเทศไทยและเข้าสู่เขตป่าต้นน้ำทางตอนเหนือของประเทศลาว จากนั้นมีการรวบรวมเมืองต่างๆ ก่อตั้งเป็นอาณาจักรล้านช้าง ดังปรากฏหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ตำนานและพงศาวดาร นับเป็นจุดเริ่มต้นประวัติศาสตร์ยุคแรกของประเทศลาว

● “อาณาจักรล้านช้าง” ประวัติศาสตร์ลาวยุคแรก

พงศาวดารล้านช้างกล่าวถึงขุนลอผู้ทรงเป็นปฐมกษัตริย์ของชาวลาวทั้งปวง ในปี ค.ศ. 757 พระองค์ทรงพาผู้คนอพยพมาพักที่บ้านเซาหรือบ้านซัว (คำว่า เซา หมายถึง หยุดพัก) ซึ่งตั้งอยู่บริเวณปากแม่น้ำคานไหลมาบรรจบกับแม่น้ำโขง

เมื่อชุมชนเริ่มขยายใหญ่ขึ้น มีคนลาวที่อพยพมาใหม่อยู่ร่วมกับชาวข่าซึ่งเป็นคนท้องถิ่น จึงเกิดเป็นเมืองสองแห่งคือ เมืองเชียงดง ตั้งอยู่ริมแม่น้ำดง และเมืองเชียงทอง ตั้งอยู่ริมปากแม่น้ำคานที่ไหลมาบรรจบกับแม่น้ำโขง โดยมีเมืองเซาเป็นราชธานีของอาณาจักรล้านช้าง ขุนลอพระราชทานนามเมืองหลวงแห่งนี้ใหม่ว่า เมืองเชียงดง-เชียงทอง

ต่อมาเมื่อขุนลอขับไล่ชาวข่าซึ่งอาศัยอยู่เดิมในบริเวณดังกล่าวสำเร็จ จึงตั้งชื่อเมืองขึ้นใหม่ว่า ศรีสัตนาคนหุต (ชาวลาวยังคงเรียกเมืองเชียงดง-เชียงทองเช่นเดิม) ทำให้อาณาจักรล้านช้างมีความมั่นคงต่อมายาวนาน และมีกษัตริย์ปกครองสืบมาอีกหลายชั่วคน

ในปี ค.ศ. 1353 ในรัชสมัยของเจ้าฟ้ารุ่งมณี เป็นยุคที่อาณาจักรล้านช้างเจริญรุ่งเรืองมากที่สุด พระองค์ตีนครเวียงจันทน์ เชียงขวาง เชียงแสน หลวงพระบาง และหัวเมืองพวนทั้งหมด ตลอดจนหัวเมืองอีกหลายแห่งในที่ราบสูงโคราชเข้าร่วมกับอาณาจักรล้านช้าง ภายใต้การช่วยเหลือของกษัตริย์เขมร อาณาจักรล้านช้างจึงมีความเป็นปึกแผ่นและเข้มแข็งยิ่งขึ้น อาณาเขตครอบคลุมดินแดนกึ่งกลางระหว่างลุ่มแม่น้ำโขงกับเทือกเขาอันนัม มีศูนย์กลางอยู่ที่เมืองเชียงดง-เชียงทอง นอกจากนี้พระเจ้าฟ้ารุ่งมณีทรงรับพุทธศาสนาเถรวาทลังกาวัศ (นิกายเถรวาท) จากเขมรมาเป็นศาสนาประจำชาติ และได้อัญเชิญพระบาง

เป็นพระพุทธรูปศิลปะสิงหลจากราชสำนักเขมรมายังล้านช้าง และทรงเปลี่ยนชื่อเมืองเชียงตุง-เชียงทองเป็นเมืองหลวงพระบาง

หลังจากเจ้าฟ้ารุ่งมลินพระชนม์ มีโอรสของเจ้าฟ้ารุ่งมทรครองราชย์ต่ออีกหลายพระองค์ ได้แก่ พระยาอุ้นเอือน (ปี ค.ศ. 1356-1373) ต่อด้วยพระยาสามแสนไทไตรภูวนาถในปี ค.ศ. 1376 พระองค์ทรงสร้างอาณาจักรล้านช้างให้แข็งแกร่งยิ่งขึ้น ทรงส่งเสริมให้ล้านช้างเป็นอาณาจักรศูนย์กลางทางการค้า เมื่อพระองค์สิ้นพระชนม์ในปี ค.ศ. 1421 อาณาจักรล้านช้างเริ่มตกต่ำและอ่อนแอลงเรื่อยมา ปัญหาต่างๆ เริ่มคลี่คลายลงเมื่อพระเจ้าไชยจักรพรรดิแผ่นดินแก้วเสด็จขึ้นครองราชย์ อาณาจักรล้านช้างจึงกลับคืนสู่ความสงบอีกครั้ง

ปี ค.ศ. 1520 พระโพนสีราชเจ้าทรงขึ้นครองราชย์ และรวบรวมแผ่นดินขึ้นใหม่ให้เป็นปึกแผ่น และโปรดเกล้าฯ ให้ย้ายเมืองหลวงของอาณาจักรล้านช้างไปอยู่ที่เมืองเวียงจันทน์ เพื่อหนีจากการรุกรานของสยาม ขณะเดียวกันก็ทรงระแวดระวังการยึดครองของพม่า จึงส่งพระเจ้าไชยเชษฐาธิราช พระราชโอรสไปครองอาณาจักรล้านนา เพื่อกันอำนาจพม่า

เมื่อพระโพนสีราชเจ้าสิ้นพระชนม์ พระเจ้าไชยเชษฐาธิราชเสด็จมาปกครองล้านช้างแทน และทรงอัญเชิญพระแก้วมรกตจาก

วัดพระแก้วที่รอดพ้นการทำลาย
จากกองทัพสยาม ในสงครามเจ้าอนุวงศ์
ปี ค.ศ. 1828

วัดพระธาตุทอง ในเมืองเวียงจันทน์

เชียงใหม่ไปยังเวียงจันทน์ ในสมัยของพระองค์ พระพุทธศาสนาเจริญรุ่งเรืองมาก ทรงสร้างวัดสำคัญ 2 แห่งเพื่อเป็นศูนย์รวมศรัทธาในพุทธศาสนาของอาณาจักร คือ วัดพระธาตุหลวง หรือที่เรียกว่า พระธาตุเจดีย์โลกะจุฬามณี และสร้างวัดพระแก้วขึ้นเพื่อประดิษฐานพระแก้วมรกต

หลังแผ่นดินพระเจ้าไชยเชษฐาธิราช อาณาจักรล้านช้างมีกษัตริย์ปกครองสืบทอดกันมาหลายรัชกาล กระทั่งเจริญสูงสุดในสมัยพระเจ้าสุริยวงศาธรรมิกราช ถือว่าเป็นยุคทองแห่งอาณาจักรล้านช้าง พระองค์ทรงเป็นกษัตริย์ที่ตั้งมั่นอยู่ในทศพิธราชธรรม และเป็นที่เคารพนับถือของปวงชน

พระเจ้าฟ้ารุ่ง มหาราชแห่งอาณาจักรล้านช้าง

คริสต์ศตวรรษที่ 14 อาณาจักรล้านช้างมีกษัตริย์องค์สำคัญ ซึ่งชาวลาวยกย่องพระองค์ในฐานะพระบิดาของชาติลาว คือ พระเจ้าฟ้ารุ่ง หรือ พระยาฟ้าห่อล้าธรรณี ผู้ทรงมีบทบาทสำคัญในการรวบรวมแผ่นดินลาวให้เป็นปึกแผ่นมั่นคง และวางรากฐานพุทธศาสนาให้เป็นศาสนาหลักของอาณาจักรล้านช้าง

ตำนานเกี่ยวกับพระเจ้าฟ้ารุ่งกล่าวว่า ในสมัยที่พระเจ้าสุวรณคัมภีร์ครองแผ่นดินล้านช้าง พระเจ้าฟ้ารุ่งกับท้าวผีฟ้า พระบิดาถูกพระยาสุวรณคัมภีร์ พระอัยกาเนรเทศ จึงเสด็จหนีไปพึ่งบารมีของพระเจ้าชัยวรมันกษัตริย์เขมร เมื่อเจ้าพระยาสุวรณคัมภีร์สิ้นพระชนม์

กษัตริย์เขมรก็สนับสนุนให้พระเจ้าฟ้ารุ่งทำศึกสงครามแย่งชิงบัลลังก์จากพระยาฟ้าคำเหี้ยว พระปิตุลา (อา) ที่ครองราชบัลลังก์ต่อจากพระเจ้าสุวรณคัมภีร์ พระเจ้าฟ้ารุ่งทรงทำสงครามชนะก็เสด็จขึ้นครองราชย์ และทรงสถาปนาอาณาจักรล้านช้างนับจากนั้นเป็นต้นมา

ในบั้นปลายพระชนม์ชีพ พระเจ้าฟ้ารุ่งได้เสด็จมาประทับอยู่ ณ เมืองน่าน กระทั่งสิ้นพระชนม์ในปี ค.ศ. 1373

กษัตริย์ผู้มีบทบาทสำคัญต่ออาณาจักรล้านช้าง

อาณาจักรล้านช้างมีกษัตริย์ปกครองสืบต่อกันมาหลายพระองค์ กษัตริย์องค์ที่สำคัญ เช่น

พระเจ้าไชยเชษฐาธิราช ทรงมีสัมพันธไมตรีที่แน่นแฟ้นกับอาณาจักรล้านนา พระองค์ทรงเล็งเห็นว่า พระเจ้าบุเรงนองของพม่ามีพระราชประสงค์จะยึดครองเมืองหลวงพระบาง จึงย้ายเมืองหลวงมาอยู่ที่นครเวียงจันทน์และทรงผูกไมตรีกับสมเด็จพระมหาจักรพรรดิ กษัตริย์แห่งกรุงศรีอยุธยา ซึ่งมีกองทัพเข้มแข็งกว่า เพื่อรวมกำลังต่อสู้กับพม่าที่หมายจะยึดครองอาณาจักรใกล้เคียง

พระเจ้าสุริยวงศาธรรมิกราช รัชสมัยของพระองค์นับเป็นยุคทองของราชอาณาจักรล้านช้าง ทั้งในด้านพระพุทธศาสนา ที่มีการสร้างวัดวาอารามที่สวยงาม และในด้านการปกครอง โปรดเกล้าฯ ให้มีการชำระกฎหมายเพื่อวางกฎระเบียบปกครองบ้านเมืองให้ดีขึ้นกว่าเดิม

● ยุคอาณาจักรล้านช้างแตกแยก

หลังสิ้นรัชสมัยของพระเจ้าสุริยวงศาธรรมิกราช อาณาจักรล้านช้างเกิดความระส่ำระสายอย่างหนัก จากการแก่งแย่งอำนาจของบรรดาเชื้อพระวงศ์และขุนนางต่างๆ จนทำให้ราชอาณาจักรแตกแยกออกเป็น 3 ราชอาณาจักรเอกราช ได้แก่

อาณาจักรล้านช้างเวียงจันทน์ สืบทอดมาจากอาณาจักรล้านช้าง มีอาณาเขตครอบคลุมดินแดนลาวภาคกลางในปัจจุบัน ปกครองโดยพระเจ้าไชยเชษฐาธิราชที่ 2 ทรงเป็นเชื้อพระวงศ์ที่ลี้ภัย

การเมืองไปอยู่ที่เมืองเว้ในเวียดนาม พระองค์จึงได้รับพระนามว่า พระไชยองค์เว้ หรือ พระไชยองค์เวียด พระไชยองค์เว้ได้นำกองทัพจาก เวียดนามเข้ายึดกรุงเวียงจันทน์แล้วปราบดาภิเษกขึ้นเป็นกษัตริย์ในปี ค.ศ. 1698 ทรงตั้งท้าวทองเป็นเจ้าอุปราชครองเมืองหลวงพระบาง แต่ไม่ได้รับการยอมรับจากชาวลาวทั้งหมด เพราะพระองค์มีความใกล้ชิดกับเวียดนาม

ในปี ค.ศ.1707 เจ้ากิงกิสราชกับเจ้าองค์ดำ พระราชนัดดาของ พระเจ้าสุริยวงศาธรรมิกราช ที่หนีไปประทับที่เมืองหงสา (อยู่ในแขวง ไชยบูรณ์) ได้ยกทัพเข้ามาชิงเมืองหลวงพระบาง จับเจ้าอุปราชท้าวทอง สำเร็จโทษ และเตรียมจะยกทัพเข้าตีกรุงเวียงจันทน์ พระไชยองค์เว้ ทรงทราบเรื่องจึงส่งพระราชสาส์นไปยังสมเด็จพระเพทราชา กษัตริย์ กรุงศรีอยุธยาเพื่อขอความช่วยเหลือ

ภายหลังกษัตริย์กรุงศรีอยุธยาได้ทรงช่วยเจรจาให้ทั้งสองฝ่าย ยุติการสู้รบและปักปันเขตแดนระหว่างกัน หลวงพระบางจึงเป็น อาณาจักรเอกราชไม่ขึ้นกับเวียงจันทน์นับแต่นั้นเป็นต้นมา และเป็น จุดเริ่มต้นยุคลาวแบ่งแยกเป็น 2 อาณาจักร คือ อาณาจักรล้านช้าง เวียงจันทน์และอาณาจักรล้านช้างหลวงพระบาง ซึ่งเวียงจันทน์ยังคง ระวังระวังและหาทางยึดอำนาจจากฝ่ายหลวงพระบางอยู่เสมอ

อาณาจักรล้านช้างหลวงพระบาง ก่อตั้งขึ้นจากความแตกแยก ระหว่างเวียงจันทน์กับหลวงพระบางในปี ค.ศ.1707 มีอาณาเขต ครอบคลุมดินแดนลาวภาคเหนือในปัจจุบัน มีเจ้ากิงกิสราชเป็นกษัตริย์

ในยุคแรก อาณาจักรนี้เกิดการแย่งชิงอำนาจภายในเป็นระยะ และมีการเตรียมขอกำลังทหารจากรัฐที่ใหญ่กว่าอย่างเมียนมาร์ มาช่วยเหลือเสมอ

อาณาจักรล้านช้างจำปาสัก ก่อตั้งจากการที่เสนาบดีได้ชิงบัลลังก์ขึ้นครองอาณาจักรหลังพระเจ้าสุริยวงศาธรรมิกราชสิ้นพระชนม์ และหมายปองเจ้านางสุมังคละ ผู้เป็นพระราชนัดดาของพระเจ้าสุริยวงศาธรรมิกราช ซึ่งขณะนั้นทรงเป็นม่ายและทรงครรภ์พระนางจึงปฏิเสธ แล้วหลบหนีไปขอความช่วยเหลือจากเจ้าราชครูหลวงโพนสะเม็ก เจ้าราชครูผู้นี้จึงพาชาวบ้านส่วนหนึ่งและเจ้านางสุมังคละหนีออกจากเวียงจันทน์ไปซ่อนตัวอยู่ที่บ้านงิ้ว พันลำโสมสนุกไม่นานพระนางได้ประสูติพระโอรสนามว่า เจ้าหน่อกษัตริย์

ต่อมาเจ้าราชครูหลวงโพนสะเม็กรับคำขอจากเจ้าเมืองจำปาศักดิ์ให้มาปกครองเมือง แต่ปกครองอยู่ได้ไม่นานก็เกิดปัญหาขึ้น จึงส่งคนไปเชิญเจ้าหน่อกษัตริย์มาเป็นกษัตริย์ปกครองนครจำปาสักในปี ค.ศ. 1714 ทรงพระนามว่า เจ้าสร้อยศรีสมุทรพุทธางกูร อาณาจักรล้านช้างจำปาสักจึงเกิดขึ้นในสมัยของพระองค์ มีอาณาเขตตั้งแต่เมืองนครพนม เมืองคำม่วน ลงไปจนถึงเมืองเชียงแตง เมืองมโนไพรต่อแดนเขมร ส่วนทางด้านตะวันตกแผ่อำนาจปกครองไปจนถึงเมืองท่งหรือเมืองสุวรรณภูมิ

● อาณาจักรล้านช้างภายใต้การปกครองสยาม

ในปี ค.ศ. 1778 สมัยสมเด็จพระเจ้าตากสิน พระองค์ทรงส่งกองทัพสยามเข้ายึดครองแผ่นดินล้านช้างที่แตกแยกออกเป็น 3 อาณาจักรได้ทั้งหมด แต่ยังคงให้อำนาจกษัตริย์แต่ละอาณาจักรในการปกครองตนเองในฐานะหัวเมืองประเทศราชที่ต้องส่งส่วยให้แก่อาณาจักรสยาม

เมื่อถึงรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 3 ในปี ค.ศ. 1822 เจ้าอนุวงศ์แห่งเวียงจันทน์ทรงวางแผนกบฏเอกราชแต่ไม่สำเร็จจึงถูกตัดสินโทษประหารชีวิต กองทัพสยามในรัชกาลที่ 3

ได้เข้ารีตทำลายกำแพงเมืองเวียงจันทน์ จุดไฟเผาทำลายบ้านเมือง ปล้นทรัพย์สิน กวาดต้อนผู้คนมาเป็นเชลย อาณาจักรเวียงจันทน์ ถูกทำลายหมดสิ้น

ในปี ค.ศ. 1885 พวกจีนฮ่อจากมณฑลยูนนานยกทัพมารุกราน ลาวและตีเมืองต่างๆ นับตั้งแต่ทางตอนเหนือไล่มาถึงนครเวียงจันทน์ ทางตอนใต้ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงแต่งตั้งให้ กรมหมื่นประจักษ์ศิลปาคมเป็นข้าหลวงใหญ่ไปประจำอยู่หัวเมืองลาว ฝ่ายเหนือ และยกกองทัพข้ามแม่น้ำโขงมาตีฮ่อที่เวียงจันทน์ พวกจีนฮ่อ พ่ายแพ้หนีขึ้นไปเชียงขวาง สยามจึงตามไปตีจนพวกฮ่อแตกพ่าย ไปหมด อาณาจักรสยามปกครองอาณาจักรลาวยาวนานถึง 114 ปี ก่อนที่จะเสียดินแดนแถบฝั่งซ้ายของแม่น้ำโขงให้แก่ฝรั่งเศสในปี ค.ศ. 1893

สงครามเจ้าอนุวงศ์

ในปี ค.ศ. 1826 เจ้าอนุวงศ์ปกครองอาณาจักรล้านช้าง เวียงจันทน์ ซึ่งเป็นหนึ่งในประเทศราชของสยาม ได้รับการวางพระทัยจากกษัตริย์กรุงสยามเป็นอย่างมาก

เมื่อพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย เสด็จสวรรคต พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 3 เสด็จขึ้นครองราชสมบัติเป็นกษัตริย์กรุงสยาม สืบต่อมา เจ้าอนุวงศ์ทรงเห็นว่าเป็นช่วงผลัดแผ่นดินจึงคิดแยกตัวเป็นอิสระไม่ขึ้นกับสยามอีกต่อไป จึงทรงระดมกำลังทหารร่วมกับเจ้าราชบุตรยี่ ผู้ครองจำปาสัก ยกทัพมาตีสยาม และทรงชักจูงหลวงพระบางและหัวเมืองล้านนา ให้แยกตนเป็นอิสระและเข้าร่วมทำศึกครั้งนี้ด้วย แต่ไม่ได้รับการสนับสนุน

สงครามเจ้าอนุวงศ์

เมื่อเจ้าอนุวงศ์ทรงยกทัพมาถึงเมืองนครราชสีมา และทรงรู้ว่าคงทำการไม่สำเร็จ จึงตัดสินใจเผาเมืองนครราชสีมาและกวาดต้อนเชลยกลับไปเวียงจันทน์ ระหว่างทางเชลยที่ถูกกวาดต้อนได้ลุกขึ้นต่อสู้กับกองทัพเจ้าอนุวงศ์ที่ทุ่งสำริด จนเสียกำลังทหารลาวส่วนหนึ่ง เมื่อฝ่ายสยามรู้ข่าวก็ส่งกองทัพภายใต้การนำของกรมพระราชวังบวรมหาดัศดิพลเสกกับเจ้าพระยาบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) ขึ้นไปปราบปรามกองทัพเจ้าอนุวงศ์จนพ่ายแพ้ เจ้าอนุวงศ์และราชวงศ์ต้องหนีไปพึ่งจักรวรรดิเวียดนาม ฝ่ายสยามจึงยึดกรุงเวียงจันทน์แล้วตั้งกองทหารจำนวนหนึ่งรักษาเมืองไว้

ต่อมาในปี ค.ศ. 1828 เจ้าอนุวงศ์เสด็จกลับมายังกรุงเวียงจันทน์พร้อมขบวนราชทูตจักรวรรดิเวียดนามเพื่อขอสวามิภักดิ์สยามอีกครั้ง แต่ยังคงหาโอกาสยึดกรุงเวียงจันทน์คืน กองทัพสยามจึงยกทัพมาปราบปรามเจ้าอนุวงศ์อีกครั้ง เจ้าอนุวงศ์จึงทรงลี้ภัยไปอยู่ที่เมืองพวน (แขวงเชียงขวางในปัจจุบัน) แต่เจ้าเมืองพวนกลับจับตัวเจ้าอนุวงศ์และพระราชวงศ์ส่งลงมากรุงเทพฯ พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระพิโรธเจ้าอนุวงศ์มาก จึงให้คุมขังเจ้าอนุวงศ์และนำมาประจานกลางพระนครจนสิ้นพระชนม์ ส่วนกรุงเวียงจันทน์ก็ถูกเผาทำลาย

● ลาวภายใต้การปกครองฝรั่งเศส

ในปี ค.ศ.1858 ประเทศฝรั่งเศสเริ่มสนใจจะขยายอำนาจเข้ามาสู่ดินแดนในแถบลุ่มแม่น้ำโขง โดยฝรั่งเศสได้ส่งนักสำรวจ อองรี มูโอดี เดินทางสำรวจเส้นทางแม่น้ำโขง ตอนกลาง เพื่อเปิดเส้นทางการค้าแห่งใหม่แข่งกับอังกฤษ และแผ่ขยายอิทธิพลยึดครองดินแดนอุษาคเนย์ เริ่มจากการยึดครองแคว้นโคชินจีน หรือเวียดนามใต้ก่อนในปี ค.ศ. 1859 แล้วรุกคืบเข้ามาสู่ดินแดนเขมร ส่วนนอกซึ่งสยามเคยปกครอง แต่ได้ตกลงยอมสละอำนาจอย่างเป็นทางการในปี ค.ศ. 1867 จากนั้นฝรั่งเศสขยายดินแดนในเวียดนาม ต่อจนกระทั่งสามารถยึดเวียดนามได้ทั้งประเทศในปี ค.ศ. 1883 ส่งผลให้พรมแดนของสยามทางด้านประเทศราชลาวประชิดกับดินแดนอาณานิคมของฝรั่งเศส

อองรี มูโอดี
ชาวตะวันตกผู้เริ่มสำรวจแม่น้ำโขงตอนกลาง

ฝรั่งเศสได้ใช้สนธิสัญญาที่ไม่เป็นธรรมบีบบังคับสยามให้ยกดินแดนฝั่งซ้ายของแม่น้ำโขงให้ตนทั้งหมด รัฐบาลสยามขอกำลังทหารจากอังกฤษแต่ไม่ได้รับความช่วยเหลือ ในที่สุดรัชกาลที่ 5 จึงยอมเสียดินแดนฝั่งซ้ายของแม่น้ำโขง รวมทั้งดินแดนอื่นๆ ของอาณาจักรลาวทั้งหมดรวมเป็นอินโดจีนของฝรั่งเศสในปี ค.ศ. 1893

นโยบายฝรั่งเศสปกครองลาว

เมื่อฝรั่งเศสยึดแผ่นดินลาวได้สำเร็จก็วางรากฐานการปกครอง โดยแบ่งลาวออกเป็น 10 แขวง แต่ละแขวงมีชาวฝรั่งเศส เป็นเจ้าแขวง หรือข้าหลวง คอยปกครองเจ้าเมืองลาวอีกต่อ

หนึ่ง ข้าหลวงจะดูแลเจ้าเมืองให้ส่งส่วยและเกณฑ์คนไป

รับใช้งานหลวง รวมถึงคอยรับใช้

ชาวฝรั่งเศสผู้เป็นนาย

ส่วนระบบบริหารราชการ แบ่งเป็น 6 กระทรวง ได้แก่ การศึกษาธิการ การคลัง การโยธาธิการ ป่าไม้และน้ำ ตูลาการและภาษีอากร โดยมีคนฝรั่งเศสเป็นเจ้ากระทรวง ทั้งหมด รองลงมาเป็นคนเวียดนาม

ส่วนคนลาวมีฐานะเป็นเจ้าเสมียน

หรือผู้ปฏิบัติการ และเข้ารับใช้เท่านั้น มีการตั้งโรงเรียนสอน ภาษาฝรั่งเศสแห่งแรกในเมืองหลวงพระบาง เพื่อรองรับ ลูกหลานเจ้านายก่อนส่งไปเรียนต่อเวียดนามและฝรั่งเศส

ฝรั่งเศสไม่ได้ให้ความสำคัญด้านการปกครองแก่ คนลาวนัก เพราะมองว่าเป็นดินแดนล้าหลัง ไม่มีค่าในเชิง เศรษฐกิจ ทำให้มีการรื้อถอนโบราณสถาน โบราณวัตถุ ที่เป็นที่สักการบูชาของคนลาวออกหมด เพื่อสร้างถนน หนทางรูกล้าสถานที่สำคัญๆ หลายแห่ง

หลุมฝังศพของ อองรี มูโฮต์

● ลาวได้รับเอกราชจากฝรั่งเศส

ช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 กองทัพญี่ปุ่นได้รุกเข้ามาในลาวและดินแดนของอินโดจีนฝรั่งเศส เมื่อญี่ปุ่นใกล้แพ้สงคราม ขบวนการลาวอิสระซึ่งเคลื่อนไหวทางการเมืองในเวลานั้นก็ประกาศเอกราชให้ประเทศลาวเป็นประเทศราชอาณาจักรลาว

หลังญี่ปุ่นแพ้สงคราม ฝรั่งเศสก็กลับเข้ามามีอำนาจในอินโดจีนอีกครั้งหนึ่ง แต่เนื่องจากเวียดนามห์ (กองทัพประชาชนเวียดนาม) ปลดปล่อยเวียดนามจากฝรั่งเศสได้สำเร็จ จึงเป็นการสันคลอนอำนาจฝรั่งเศสจนยอมให้ลาวประกาศเอกราชบางส่วนในปี ค.ศ. 1949 และได้

เอกราชสมบูรณ์ในปี ค.ศ.1953

ผู้ที่มีบทบาทในการประกาศเอกราชของลาว ได้แก่ เจ้าสุววรรณภูมา เจ้าเพชรราช และเจ้าสุภานุวงศ์ โดยมีเจ้ามหาชีวิตศรีสว่างวงศ์ดำรงตำแหน่งเป็นเจ้ามหาชีวิต (พระมหากษัตริย์) เป็นการรวมอาณาจักรทั้ง 3 อาณาจักรเข้าด้วยกัน คือ ล้านช้างหลวงพระบาง ล้านช้างเวียงจันทน์ และล้านช้างจำปาสัก เป็นราชอาณาจักรลาว

● สงครามกลางเมืองสู่การสถาปนาประเทศลาว

ในปี ค.ศ. 1959 ภายหลังจากเจ้ามหาชีวิตศรีสว่างวงศ์เสด็จสวรรคต เจ้าสว่างวัฒนาจึงขึ้นครองราชย์เป็นเจ้ามหาชีวิต เหตุการณ์ในลาวเริ่มไม่สงบจากการผลักดันเปลี่ยนแผ่นดิน เจ้าสุภานุวงศ์ หนึ่งในคณะลาวอิสระ ประกาศตนว่าเป็นพวกฝ่ายซ้ายนิยมคอมมิวนิสต์ และเป็นหัวหน้าขบวนการประเทศลาว ได้ออกไปเคลื่อนไหวทางการเมืองในป่า เนื่องจากถูกฝ่ายขวาในลาวคุกคามอย่างหนัก จนในปี ค.ศ. 1961 ร้อยเอกกองแลทำการรัฐประหารรัฐบาลเจ้าสุววรรณภูมา แต่ถูกกองทัพฝ่ายขวาและฝ่ายซ้ายปราบจนพ่ายแพ้ ร้อยเอกกองแลจึงต้องลี้ภัยไปพำนักที่สหรัฐอเมริกา

เหตุการณ์ทางการเมืองที่ไม่สงบในระยเวลานั้น ส่งผลให้ลาวต้องตกอยู่ท่ามกลางสงครามอินโดจีนครั้งที่ 2 ซึ่งรุนแรงยิ่งกว่าครั้งแรก และเป็นปัจจัยก่อให้เกิดสงครามกลางเมืองและรัฐประหารหลายครั้ง จนถึงปี ค.ศ. 1975 พรรคประชาชนปฏิวัติลาวซึ่งได้รับการสนับสนุนจากสหภาพโซเวียต และคอมมิวนิสต์เวียดนามโดยการนำของเจ้าสุภานุวงศ์ ก็ล้มล้างรัฐบาลประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขของเจ้ามหาชีวิตศรีสว่างวัฒนา ที่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาล

เจ้าศรีสว่างวงศ์ เจ้ามหาชีวิตพระองค์แรกของราชอาณาจักรลาว

ฝรั่งเศสและสหรัฐอเมริกาสำเร็จ จึงนำเจ้ามหาชีวิตและพระมเหสีไปคุมขังในค่ายกักกันจนเสด็จสวรรคต และสถาปนาประเทศลาวเป็นสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ในวันที่ 2 ธันวาคม ค.ศ. 1975

● ยุคสมัยสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

หลังทศวรรษ 1980 การปกครองและการบริหารด้านเศรษฐกิจของลาวเริ่มผ่อนคลายมากขึ้น เมื่อเจ้าสุภานุวงศ์สละตำแหน่งจากประธานประเทศให้ท่านไกสอน พมวิหาน ดำรงตำแหน่งต่อในปี ค.ศ. 1991 ท่านไกสอนได้นำนโยบาย จินตนาการใหม่ มาใช้บริหารประเทศลาว ภายหลังระบบคอมมิวนิสต์ในสหภาพโซเวียตและเวียดนามล่มสลาย ในช่วงนี้เริ่มมีการเปิดเสรีทางเศรษฐกิจและการเมือง

เมื่อท่านไกสอนถึงแก่กรรมกะทันหัน ท่านหนุฮัก พุมสะหวัน ก็ได้ดำรงตำแหน่งประธานประเทศต่อมาในปี ค.ศ. 1992 และเป็นผู้มีบทบาทสำคัญต่อประเทศลาวยุคใหม่ โดยยกเลิกการจำกัดเสรีภาพบุคคล ด้วยการเชิญชาวลาวที่อพยพลี้ภัยไปอยู่ต่างประเทศ ได้แก่ นักศึกษาปัญญาชน นักธุรกิจให้เดินทางกลับมาร่วมพัฒนาประเทศ และยังเปิดประเทศต้อนรับนักท่องเที่ยว รวมทั้งให้ความสำคัญในการฟื้นฟูความสัมพันธ์อันดีกับไทยอีกด้วย

ปี ค.ศ. 1995 ลาวกับไทยทำพิธีเปิดสะพานมิตรภาพไทย - ลาวข้ามแม่น้ำโขง ซึ่งเป็นสะพานแห่งแรกที่เชื่อมไทยและลาวเข้าด้วยกัน ส่งผลให้เกิดการแลกเปลี่ยนทางเศรษฐกิจและวัฒนธรรมระหว่างทั้งสองประเทศมากยิ่งขึ้น จากการปฏิรูปการบริหารประเทศลาวของท่านหนุฮัก ทำให้ลาวได้รับการยอมรับให้เข้าร่วมเป็นสมาชิกสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน) ในเดือนกรกฎาคม

ปี ค.ศ. 1997

ปี ค.ศ. 1998 ท่านคำไต สีพันดอน เข้าดำรงตำแหน่งประธานประเทศจนถึงปี ค.ศ. 2006 ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ประเทศลาวปฏิรูปเศรษฐกิจไปพร้อมกับการพัฒนาความสัมพันธ์กับไทย มีการสร้างสะพานมิตรภาพไทย - ลาว ข้ามแม่น้ำโขงขึ้นอีก 2 แห่ง ต่อมาท่านคำไตลงจากตำแหน่ง ท่านจุมมะลี ไซยะสอน จึงเป็นผู้รับตำแหน่งประธานประเทศลาวนับตั้งแต่ปี ค.ศ. 2006 ปัจจุบัน และบริหารประเทศลาวสู่ยุคสมัยใหม่ ด้วยการเปิดกว้างด้านเศรษฐกิจและวัฒนธรรมมากขึ้น มีการเปิดขบวนรถไฟสายไทย - ลาว จากจังหวัดหนองคายถึงท่านาแล้งฝั่งลาว นอกจากนี้รัฐบาลลาวยังมีโครงการจะทำรถไฟไฟฟ้าเข้าเวียงจันทน์ไปหลวงพระบางและคุนหมิงในอนาคต

ปี ค.ศ. 1999 ประธานาธิบดี บารัค โอบามา ประกาศให้ประเทศลาวพ้นจากบัญชีดำทางการค้าของสหรัฐฯ และให้ได้รับการสนับสนุนเงินกู้จากธนาคาร เพื่อการนำเข้าและส่งออกระหว่างทั้ง 2 ประเทศ สนับสนุนให้ประเทศลาวเจริญก้าวหน้าต่อไปในอนาคต นอกจากนี้ ด้วยการเป็นเจ้าภาพกีฬาซีเกมส์ ครั้งที่ 25 ระหว่างวันที่ 9 - 18 ธันวาคม 2009 ที่เมืองเวียงจันทน์ ประเทศลาวจึงเป็นที่รู้จักกว้างขวางขึ้นในหมู่ประเทศตะวันตกและประเทศในกลุ่มอาเซียน

การเมือง การปกครอง

แม้ประเทศลาวจะใช้ระบอบการปกครองแบบระบอบสังคมนิยม อันเป็นที่มาของชื่อประเทศอย่างเป็นทางการว่า สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป. ลาว) ก็ตาม แต่ยังคงมีรากฐานมาจากระบอบการปกครองแบบสังคมนิยมนั่นเอง

● ระบอบการปกครอง

ประเทศลาวมีระบอบการปกครองแบบระบอบสังคมนิยม ซึ่งมีอัตลักษณ์ที่เด่นชัด คือ มีพรรคประชาชนปฏิวัติลาว (The Lao People's Revolutionary Party) หรือ พรรค LPRP เป็นองค์กรชั้นนำประเทศ ซึ่งพรรคนี้เริ่มมีอำนาจสูงสุดตั้งแต่ลาวเริ่มปกครองในระบอบสังคมนิยมเมื่อวันที่ 2 ธันวาคม ค.ศ. 1975 จนถึงปัจจุบัน โดยมีเจ้าสุภานุวงศ์เป็นประธานประเทศคนแรก และแม้จะเปลี่ยนตัวผู้นำพรรคขึ้นดำรงตำแหน่งผู้นำประเทศกี่คนก็ตาม พรรคนี้ก็ยังคงมีอิทธิพลต่อชีวิตของประชาชนอย่างมาก

พลโท จูมมะลี ไชยะสอน
ประธานประเทศคนปัจจุบัน

ตำแหน่งสูงสุดในการปกครองประเทศลาว เรียกว่า ประธานประเทศ มีวาระการดำรงตำแหน่ง 5 ปี ประธานประเทศคนปัจจุบัน คือ พลโท จูมมะลี ไชยะสอน และยังดำรงตำแหน่งเลขาธิการใหญ่ คณะบริหารงานศูนย์กลางพรรคประชาชนปฏิวัติลาวอีกตำแหน่งหนึ่ง รองประธานประเทศ คือ นายบุนยัง วอละจิต ประธานสภาแห่งชาติ คือ ท่าน นาง ปานี ยาทอตู นายกรัฐมนตรี ซึ่งเป็นฝ่ายบริหารประเทศ คือ นายทองสิง ทាំมะวง

พรรคประชาชนปฏิวัติลาว

คำขวัญ	พรรคประชาชนปฏิวัติลาวที่มีเกียรติสง่า มันยืน!
ก่อตั้ง	22 มีนาคม ค.ศ. 1955
ผู้นำ	เจ้าสุภานุวงศ์ (ผู้ก่อตั้งพรรคคนแรก)
เลขาธิการ	สหาย พลโท จูมมะลี ไซยะสอน (ประธาน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว คนปัจจุบัน)
โฆษก	สหาย ทองบัน แสงอาพอน
นโยบาย	หลุดพ้น ความทุกข์ยาก ความทุกข์ เพื่อละก้าว (บรรเทาความทุกข์ยาก ความ ทุกข์จนที่ละก้าว)
สำนักงานใหญ่	นครหลวงเวียงจันทน์
สีของพรรค	สีแดง

เจ้าสุภานุวงศ์ ประธานประเทศคนแรกของลาว

เจ้าสุภานุวงศ์ หรือประธานสุพานวง ประสูติเมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม ค.ศ. 1909 ที่เมืองหลวงพระบาง เป็นเชื้อพระวงศ์

ราชวงศ์ล้านช้างหลวงพระบาง เป็นประธานประเทศ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวคนแรก หลังจากลาวเปลี่ยนแปลงการปกครองจากราชอาณาจักรมาเป็นสาธารณรัฐเมื่อปี ค.ศ. 1975

เจ้าสุภานุวงศ์

จากการที่เจ้าสุภานุวงศ์เสด็จไปศึกษาต่อที่สถาบันลีเซอัลแบร์ชาโร ในเมืองฮานอย ทำให้พระองค์ทรงมีความสัมพันธ์อย่างแนบแน่นกับเวียดนามตลอดพระชนม์ชีพ พระองค์มีพระอัจฉริยภาพทางด้านภาษา เช่น ภาษาฝรั่งเศส ภาษาเวียดนาม และภาษาอังกฤษ หลังจากทรงจบ

การศึกษาระดับปริญญาตรีด้านวิศวกรรมการก่อสร้างทางและสะพานที่ปารีส ประเทศฝรั่งเศส จึงได้เสด็จกลับมอลาว

พระองค์ทรงเข้าร่วมขบวนการต่อต้านฝรั่งเศสเพื่อเอกราช จนได้รับบาดเจ็บในการต่อสู้กับฝรั่งเศสที่เมืองท่าแขก ระหว่างหนีข้ามแม่น้ำโขงเข้ามายังฝั่งไทยในปี ค.ศ. 1946 ทรงก่อตั้งกองทัพลดปล่อยประชาชนลาวในพื้นที่ซ้ำเหนือในปี ค.ศ. 1949 ภายใต้การสนับสนุนของโฮจิมินห์ ซึ่งต่อมาเป็นขบวนการคอมมิวนิสต์ประเทศลาว จากนั้นอีกสองปี ขบวนการประเทศลาวก็สามารถครองพื้นที่ 1 ใน 3 ของประเทศได้ และตั้งฐานที่มั่นที่ยากแก่การทำลายในถ้ำหินปูนที่แขวงซ้ำเหนือกับพงสาลี

ปี ค.ศ. 1953 ฝรั่งเศสได้จัดตั้งรัฐบาลลาวขึ้นภายใต้การนำของนายกรัฐมนตรีหลายท่านที่เป็นพวกอนุรักษนิยม ได้แก่ เจ้าสุวรรณราช และเจ้าสุวรรณภูมา ส่วนพระองค์ทรงนิยมลัทธิคอมมิวนิสต์จนได้สมญานามว่า “เจ้าชายแดง”

เจ้าสุภานุวงศ์ ประธานประเทศคนแรกของลาว

ปี ค.ศ. 1974 พระองค์เสด็จขึ้นเวียงจันทน์ ทรงดำรงตำแหน่งประธานสภาที่ปรึกษาแห่งชาติอยู่ 18 เดือน จนสถาปนาประเทศเป็น สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พระองค์ทรงได้รับเลือกเป็นประธานประเทศและประธานสภาประชาชนสูงสุดคนแรก พร้อมกันนั้นได้ทรงสละฐานันดรศักดิ์ทั้งปวงในสมัยระบอบเก่า เจ้าสุภานุวงศ์เป็นที่รักของประชาชนชาวลาว จนเรียกขานกันว่าลุงประธาน ดำรงตำแหน่งประธานประเทศมาจนถึงปี ค.ศ. 1986 จึงลาออกเพราะปัญหาด้านสุขภาพ เจ้าสุภานุวงศ์ปรากฏต่อหน้าสาธารณชนครั้งสุดท้ายในสมัยประชุมพรรคครั้งที่ 5 เมื่อเดือนมีนาคม ค.ศ.1991 และถึงแก่อนิจกรรมเมื่อวันที่ 9 มกราคม ค.ศ. 1995 ที่นครเวียงจันทน์

● การแบ่งเขตการปกครอง

ประเทศลาวแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 1 นครหลวงเวียงจันทน์ 1 เขตปกครองพิเศษไซสมบูน และ 16 แขวง ได้แก่ พงสาลี หลวงน้ำทา อุดมไซ บ่อแก้ว หลวงพระบาง ชำเหนื่อ (หัวพัน) ไชยะบูลี เขียงขวาง เวียงจันทน์ บริคำไซ คำม่วน สะหวันนะเขต (สุวรรณเขต) สาละวัน เซกอง จำปาสัก และอัตตะปือ

นครหลวงเวียงจันทน์ (เดิมชื่อว่า กำแพงนครเวียงจันทน์) เป็นเมืองหลวงของประเทศลาว มีรูปแบบการปกครองตนเอง โดยแยกตัวออกมาจากแขวงเวียงจันทน์ในปี ค.ศ. 1989

นอกจากนี้ประเทศลาวยังแบ่งเขตการบริหารปกครองส่วนท้องถิ่นออกเป็นลำดับขั้นดังนี้

แขวง เป็นเขตการปกครองสูงสุดของประเทศเทียบเท่าระดับจังหวัดของประเทศไทย มีเจ้าแขวงหรือผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นผู้บริหารปกครองแขวง

เมือง เป็นเขตการปกครองรองลงมาเทียบเท่าระดับอำเภอ มีเจ้าเมือง หรือนายอำเภอเป็นผู้บริหารปกครองเมือง

บ้าน เป็นเขตปกครองเทียบเท่าระดับหมู่บ้าน มีเจ้าบ้าน หรือผู้ใหญ่บ้าน เป็นผู้บริหารปกครองบ้าน

นครหลวง เป็นเขตปกครองพิเศษ หรือ เขตปกครองตนเอง เทียบเท่าระดับเทศบาลนครกรุงเทพมหานครของประเทศไทย มีเจ้านครหลวง (ผู้ว่าราชการานครหลวง) เป็นผู้บริหารปกครอง

● รูปแบบการปกครอง

รูปแบบการปกครองประเทศของลาว เป็นระบบพรรคการเมืองเดียว คือ พรรคประชาชนปฏิวัติลาว (Lao People's Revolutionary Party : LPRP) มีอำนาจสูงสุดในการปกครองประเทศปัจจุบัน โดยมีสภาเดียว คือ สภาแห่งชาติ ทำหน้าที่ทั้งด้านนิติบัญญัติและตุลาการ คอยดูแลอนุมัติงบประมาณบริหารแผ่นดินต่างๆ การออกและแก้ไขกฎหมาย รวมถึงพระราชบัญญัติต่างๆ อีกทั้งกำกับดูแลการทำงานของฝ่ายบริหาร (รัฐบาล) มีประธานประเทศ ซึ่งเป็นหัวหน้าพรรค LPRP เป็นผู้นำประเทศ มีอำนาจในการกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศและควบคุมการบริหารประเทศทั้งหมด รองลงมาคือนายกรัฐมนตรี ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าคณะรัฐบาล ซึ่งเป็นผู้บริหารจัดการนโยบายของพรรค

ให้ไปในทิศทางที่กำหนดไว้

ประเทศลาวแบ่งองค์กรบริหารการปกครองออกเป็น 3 องค์กร ได้แก่ นิติบัญญัติ บริหาร และตุลาการ

● องค์กรนิติบัญญัติ

ได้แก่สภาแห่งชาติลาว (The National Assembly) เป็นองค์กรที่มีอำนาจสูงสุด และเป็นศูนย์รวมอำนาจเบ็ดเสร็จในการบริหารประเทศลาว ฝ่ายบริหารและฝ่ายตุลาการต่างขึ้นตรงต่อสภาแห่งชาติทั้งสิ้น สมาชิกของสภามาจากการเลือกตั้งของประชาชนเพื่อให้เป็นตัวแทนด้านสิทธิอำนาจและคุ้มครองผลประโยชน์ของชาติ สังคม และส่วนรวม สมาชิกสภาแห่งชาติมีสิทธิถูกเสนอหรือถอดถอน หากประพฤติไม่ถูกต้องหรือไม่ได้รับความไว้วางใจจากประชาชน

สภาแห่งชาติจะมีสมาชิกทำงานประจำ เรียกว่า คณะประจำสภาแห่งชาติ และมีฝ่ายเลขานุการและสำนักงานคือ ห้องว่าการสภาแห่งชาติ ทำหน้าที่บังคับบัญชาพนักงานสูงสุดของสภาแห่งชาติ

บทบาทและหน้าที่ของสภาแห่งชาติในฐานะองค์กรนิติบัญญัติ คือ พิจารณาและรับรอง รวมถึงแก้ไขรัฐธรรมนูญ กฎหมาย ภาษี แต่งตั้งหรือถอดถอนตำแหน่งสำคัญทางการเมือง ตั้งหรือยุบกระทรวงและหน่วยงานต่างๆ กำหนดทิศทางนโยบายพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ อีกทั้งยังทำหน้าที่กำกับดูแลตรวจสอบการทำงานของคณะรัฐบาล ซึ่งเป็นองค์กรบริหาร และองค์กรตุลาการ ซึ่งรับผิดชอบดูแลโดยศาลประชาชนสูงสุด

● องค์การบริหาร

ผู้ที่จะเป็นประธานประเทศต้องได้รับเลือกจากสภาแห่งชาติ ด้วยเสียง 2 ใน 3 ของผู้เข้าร่วมประชุม มีวาระในการดำรงตำแหน่ง 5 ปี ประธานประเทศมีอำนาจร่างกฎหมายซึ่งจะได้รับการรับรองโดยสภาแห่งชาติ มีอำนาจถอดถอนหรือแต่งตั้งนายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี รวมไปถึงคณะรัฐมนตรี เจ้าแขวง และเจ้าเมือง

คณะรัฐบาลของลาวประกอบด้วย นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี หัวหน้าองค์กรเทียบเท่าหัวหน้ากระทรวง ทำหน้าที่บริหารนโยบายพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ ตามที่สภาแห่งชาติกำหนด และต้องรายงานแผนการปฏิบัติงานของคณะรัฐบาล การใช้งบประมาณ ตลอดทั้ง 5 ปี รวมถึงหน้าที่แต่งตั้งชุดทำงานในกระทรวงต่างๆ ต่อสภาแห่งชาติทุกปีอีกด้วย ดังนั้นการบริหารประเทศของคณะรัฐบาลจึงอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสภาแห่งชาติควบคู่กันไป

● องค์การตุลาการ

เป็นองค์กรเกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมและระบบศาล อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการประจำสภาแห่งชาติลาว มีอำนาจแต่งตั้งประธานศาลและคณะผู้พิพากษาประจำศาลต่างๆ เช่น ศาลประชาชนสูงสุด ศาลประชาชนแขวง ศาลประชาชนเมือง และศาลทหาร โดยศาลประชาชนสูงสุดเป็นองค์กรพิพากษาสูงสุด ทำหน้าที่พิจารณาออกกฎหมายต่างๆ ตรวจตราคำพิพากษาคดี และตัดสินคดีความทั้งอาญาแพ่ง และพาณิชย์ คดีเกี่ยวกับครอบครัวและเยาวชน คดีเกี่ยวกับทหาร

กระบวนการพิจารณาคดีในระบบศาลของลาวแบ่งเป็น 3 ลำดับชั้น

ได้แก่ ศาลชั้นต้น ศาลชั้นอุทธรณ์ และศาลล่าง (ศาลฎีกา)

ปัจจุบันระบบศาลขององค์กรตุลาการของลาว ประกอบด้วย ศาลประชาชนสูงสุด ศาลประชาชนท้องถิ่น (ศาลประชาชนภาค ศาลประชาชนแขวง ศาลประชาชนนคร ศาลประชาชนเขต) และศาลทหาร (ศาลทหารชั้นสูง และศาลทหารภาค)

บทบาทหน้าที่ของศาลต่างๆ และขอบเขตอำนาจในการปฏิบัติงาน

ศาลประชาชนสูงสุด เป็นองค์กรพิพากษาสูงสุดของลาว มีบทบาทในการพิพากษาคดีและคุ้มครองทางด้านระบบศาลทั้งหมด รวมทั้งงานบริหารงานตรวจราชการ ทั้งด้านวิชาการ ให้ข้อเสนอแนะ ซึ่งนำการพัฒนา และการปฏิบัติงานของศาลส่วนท้องถิ่น และศาลทหาร

ศาลประชาชนภาค มีบทบาทในการพิพากษาคดีชั้นอุทธรณ์ ซึ่งศาลประชาชนแขวง นคร หรือศาลเด็ก ได้ตัดสินในชั้นต้น และถูกอุทธรณ์โดยคู่ความ

ศาลประชาชนแขวง นคร และศาลเด็ก เป็นส่วนหนึ่งของระบบศาลประชาชน มีบทบาทในการดำเนินการตัดสินในชั้นต้น ทั้งนี้ต้องเป็นคดีที่ไม่ขึ้นกับสิทธิอำนาจของศาลประชาชนเขต และพิพากษาเป็นชั้นอุทธรณ์

ศาลประชาชนเขต มีบทบาทในการพิจารณาคดีเฉพาะคดีชั้นต้นที่อยู่ในเขตอำนาจของตน และไต่ถามข้อพิพาทของคู่ความในเบื้องต้น

ศาลทหาร มีบทบาทในการพิจารณาคดีอาญาเกี่ยวกับการกระทำความผิดที่เกิดขึ้นในขอบเขตการปฏิบัติงานทางการทหาร หรือที่ทำการทางทหาร

ข้อมูลเฉพาะของ สาธารณรัฐ ประชาธิปไตยประชาชนลาว

พื้นที่	236,800 ตารางกิโลเมตร
เมืองหลวง	นครหลวงเวียงจันทน์ (Vientiane)
ประชากร	55 ล้านคน (ปี ค.ศ. 2011) ประกอบด้วย ลาวลุ่ม ร้อยละ 68 ลาวเทิง ร้อยละ 22 ลาวสูง ร้อยละ 9 รวมชนเผ่าอื่นๆ อีกประมาณ 68 ชนเผ่า
ศาสนา	ศาสนาพุทธ (เถรวาท) คริสต์ อิสลาม นับถือผี
วันชาติ	2 ธันวาคม
ภาษา	ภาษาลาว
ระบอบการปกครอง	ระบอบสังคมนิยม โดยมีพรรคประชาชน ปฏิวัติลาวเป็นองค์กรการเมืองสูงสุด ขึ้นำการบริหารประเทศ
สภาพภูมิอากาศ	ทางตอนเหนือมีภูมิอากาศเย็น ทาง ตอนกลางและตอนใต้คล้ายคลึงกับ ประเทศไทย
ระบบเศรษฐกิจ	เริ่มปฏิรูปจากระบบเศรษฐกิจแบบสังคม- นิยมสู่ระบบเศรษฐกิจเสรีการตลาด ตามนโยบายจินตนาการใหม่ เมื่อปี ค.ศ.1986
สกุลเงิน	กีบ
สินค้าส่งออกที่สำคัญ	ทองคำ ทองแดง ไม้แปรรูป ผลิตภัณฑ์ไม้ สินแร่ ถ่านหิน เสื้อผ้าสำเร็จรูป
สินค้านำเข้าที่สำคัญ	รถจักรยานยนต์และส่วนประกอบ เครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องอุปโภคบริโภค
คำขวัญประจำชาติ	สันติภาพ เอกภาพ ประชาธิปไตย เอกภาพ วัฒนาถาวร